

Аширова А. В., аспірант,
Капітан О. В., аспірант,
Кожем'якін О. С., заст. начальника
навчально-методичного відділу,
Триус Ю. В., д.пед.н., проф.,
завідувач кафедри комп'ютерних наук та системного аналізу
Черкаський державний технологічний університет

МОДЕЛЬ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА УНІВЕРСИТЕТУ

Вступ. Заклади вищої освіти при створенні власних інформаційних систем враховують, як правило, аспекти управління освітнім процесом. При цьому на другому плані залишаються питання, пов'язані з використанням інформаційних ресурсів цих систем здобувачами вищої освіти (ЗВО), хоча основною метою впровадження будь-яких інформаційних технологій в університеті, функціонування його внутрішніх інформаційних систем та застосунків повинно бути створення для ЗВО ефективних і комфортних умов для набуття ним програмних компетентностей з відповідної спеціальності.

Постановка задачі. Актуальною проблемою для університетів є створення освітнього середовища, що забезпечує реалізацію студентоцентрованого підходу. При розробці інформаційної технології управління освітнім процесом в університеті необхідні врахувати основні пріоритети ЗВО під час його навчання: розуміння необхідності навчального контенту, що пропонується для вивчення, в майбутній професійній діяльності, відповідність навчального навантаження з дисципліни реальним можливостям ЗВО, можливість самостійно вибудовувати власну освітню траєкторію за рахунок вільного вибору частини навчальних дисциплін за допомогою сучасних інформаційних технологій, самостійно визначати спосіб, місце і темп навчання та мотиваційні аспекти навчання: якщо контент навчальної дисципліни викликає зацікавленість у ЗВО, то це підвищує його мотивацію до процесу пізнання, до комунікації з викладачем і однокурсниками, активізує бажання аналізувати, ставити запитання, креативно ставитися до виконання навчальних завдань.

Метою дослідження є побудова моделі інформаційного середовища університету, що відповідає студентоцентрованому підходу щодо організації освітнього процесу, та її впровадження у Черкаському державному технологічному університеті (ЧДТУ).

Основна частина. Для побудови ефективної моделі студенто-центрованого інформаційного середовища необхідно правильно визначити його основні складові та інформаційні потоки, що виникають під час взаємодії ЗВО з цим середовищем з моменту його вступу до університету й до моменту отримання документу про вищу освіту відповідного рівня.

На рис. 1 представлено модель інформаційного середовища, що відповідає студентоцентрованому підходу щодо організації освітнього процесу і яка реалізована у ЧДТУ. Розглянемо деякі аспекти функціонування запропонованої моделі.

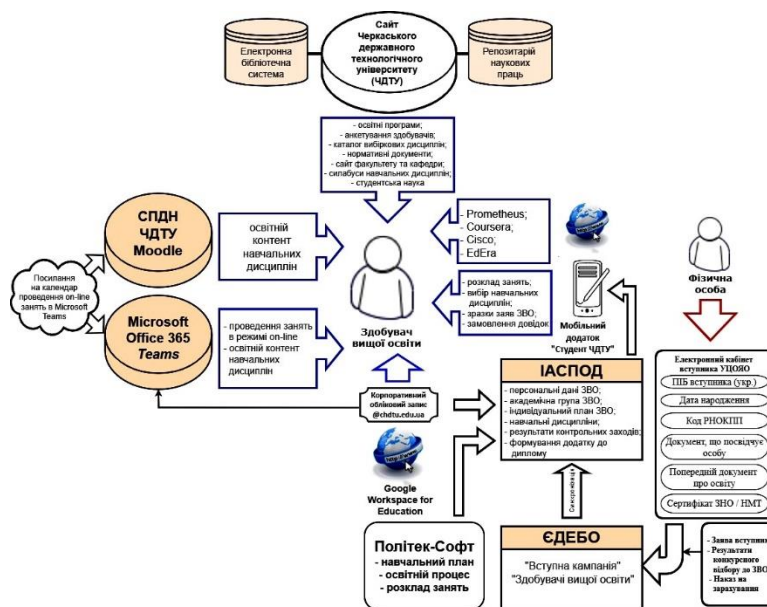

Рис. 1. Модель студентоцентрованого інформаційного середовища університету

При декларуванні фізичною особою намірів про вступ до університету починається процес передачі персональних даних особи до кабінету в системі Українського центру оцінювання якості освіти: ПІБ, дати народження, документу, що посвідчує особу, документу про освіту, коду РНОКПП. Вже на цьому етапі відбувається перша інформаційна взаємодія майбутнього ЗВО з університетом через його інформаційні ресурси, які надають відомості про правила прийому до закладу, умови навчання, спеціальності та освітні програми тощо. Зазвичай така перша взаємодія відбувається через web-сайт університету, де заклад зобов'язаний розміщувати вищенаведені відомості. Від структури та наповнення сайту безпосередньо залежить мотивація абітурієнту щодо вступу до університету. З часом, після завершення вступної кампанії, формування наказу на зарахування, опрацювання персональних даних абітурієнта, вони з'являються у відповідному розділі ЄДЕБО, з якого заклад

завантажує їх до власних інформаційних систем для подальшого використання в освітньому процесі. Для надання можливості вступнику персонального доступу до освітніх ресурсів та платформ, університет після його зарахування на навчання створює і надає йому корпоративний акаунт з доменом @chdту.edu.ua. Для цього з ЄДЕБО завантажується таблиця в форматі .csv, яка містить ПІБ ЗВО і факультет навчання. Ця таблиця доповнюється інформацією щодо персонального доступу ЗВО (логіні та паролі) до Microsoft Teams та Системи підтримки дистанційного навчання (СПДН) ЧДТУ на основі LMCS MOODLE. В подальшому деканати ЧДТУ отримують доступ до відповідного хмарного ресурсу і забезпечують інформування ЗВО щодо персональних параметрів доступу до освітніх ресурсів університету. Одночасно з цим відбувається процес синхронізації ЄДЕБО з інформаційно-аналітичною системою підтримки освітнього процесу (ІАСПОД) ЧДТУ щодо передавання персональних даних ЗВО з однієї системи до іншої. Після формування в ІАСПОД академічних груп і відповідного закріплення до них ЗВО, склад цих груп завантажується до СПДН для закріплення ЗВО до навчальних дисциплін відповідної спеціальності та освітньої програми. Окрім цього, адміністратор ІАСПОД надає кожному ЗВО доступ до мобільного додатку «Студент ЧДТУ», через який він отримує доступ до розкладу, індивідуального навчального плану, процедури вибору навчальних дисциплін вільного доступу, зразків заяв, які можуть бути використані ЗВО під час навчання. У процесі навчання всі результати, які отримує ЗВО під час контрольних заходів з освітніх компонент освітньої програми, акумулюються в електронному журналі СПДН та в подальшому експортуються до ІАСПОД для формування додатку до диплому після завершення навчання на відповідному освітньому рівні. Інтеграція СПДН з Microsoft Teams надає можливість синхронізувати розклад занять, за яким в Teams проводяться заняття в дистанційному форматі, одержати доступ до навчального контенту СПДН університету, що використовується викладачами під час занять.

Висновки. Створення інформаційного освітнього середовища, що ґрунтується на принципах студентоцентрованого підходу, сприятиме більш широкому впровадженню ІКТ в освітній процес університету, створенню комфортних умов навчання для ЗВО, надасть їм можливість самостійно створювати власну освітню траєкторію за допомогою сучасних інформаційних технологій, а також у майбутньому бути конкурентоспроможними на ринку праці інформаційного суспільства.